

Modroslovec dekadentizma.

(Spisal dr. E. L.)

Med občinstvom in med pisatelji je neka tajna vez, neka medsebojna odvisnost, katero najlože in najjasneje opazujemo pri onih pisateljih, ki postanejo kar na mah slavni, katerih izreki se občudujejo kot sibilski prorokovanja, kateri se pa takoj zopet pozabijo, ko nastopi nov rod z novimi težnjami in nazori. Tak mož, katerega spisi nas zanimajo le zato, ker so si s čudovito hitrostjo prisvojili novodobno „razumništvo“, je Friderik Nietzsche. Njegovo dušno življenje je podobno fantastično in divje razmazani secesionistični sliki, katera nas iznenaja s posameznimi žarečimi refleksi, ki pa so vrženi na temno, brezizrazno ozadje. Nietzsche, jeden prvih mojstrov sijajnega sloga, se je gibal vedno ob meji blaznosti, dokler mu ni popolnoma ugasnila luč razuma, in čudno —: ravno tiste knjige, ki jih je z nervozno strastjo pisal v napredujoči blaznosti, so mu pridobile slavo in — še bolj čudno: njegova blaznost je našla v najizobraženejših krogih naše novodobne družbe navdušene pristaše, ki prisegajo na Nietzschejeve izreke kot na neki nov evangelij. V petih do šestih letih so Nietzschejevi nazori zavladali v velikem delu francoskega, nemškega, angleškega, italijanskega, da, celo švedskega in ruskega slovstva. Mladi pesniški naraščaj, ki ravno sedaj tako hlepi po novih mislih in oblikah, je poželjivo srkal Nietzschejeve bajno zmedene modroslovne nazore; z odporom proti vsemu obstoječemu redu, s poveljevanjem strasti in oholosti in z brezobzirnim bojem proti vsaki pozitivni veri si je pridobil hitro pristašev dovolj, ki so te nazore razširili v raznih umetniških in leposlovnih strokah.

Friderik Nietzsche je bil rojen l. 1844. Njegov oče je bil strogo veren protestantovski pridigar, a mu je umrl že l. 1849.

Srečanje.

Slikal Gwaiž.

Ker je bil po materi poljske krvi, se je večkrat ponosno imenoval poljskega šlahčiča. Učil se je jezikoslovja v Bonnu in v Lipskem, in šele 24 let star, še predno je dovršil svoje študije in dosegel doktorat, je prevzel stolicu klasičnega jezikoslovja v Baselu. Nietzsche pa ni bil kos tej nalogi. Mnogo se je trudil pod bremenom te službe, a dušne in telesne moči so mu jele pešati.